

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Uzz 30/09-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sudaca Katarine Buljan, predsjednice vijeća, Gordane Matasić-Špoljarić, mr. sc. Lucije Čimić, Viktorije Lovrić i Branka Medančića, članova vijeća, u upravnom sporu tužitelja N. d.d. S. B., protiv rješenja tuženog Hrvatskog fonda za privatizaciju, klasa: UP/I-943-01/08-03/55, ur. broj: 563-03-0202/01-2008-13 od 24. rujna 2008., radi prijenosa potraživanja, odlučujući o zahtjevu za zaštitu zakonitosti Državnog odvjetnika Republike Hrvatske broj UZ-DO-33/09 od 16. lipnja 2009. protiv presude Upravnog suda Republike Hrvatske broj: Us-10878/2008 od 22. travnja 2009. kojim je tužba uvažena, 21. listopada 2009.,

r i j e š i o j e :

Zahtjev za zaštitu zakonitosti se uvažava i ukida presuda Upravnog suda Republike Hrvatske broj: Us. 10878/2008 od 22. travnja 2009. te se predmet vraća tome sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Presudom Upravnog suda Republike Hrvatske broj: Us -10878/2008 od 22. travnja 2009. uvažena je tužba N. d.d. S. B. i poništeno rješenje Hrvatskog fonda za privatizaciju, klasa: UP/I-943-01/08-03/55, ur. broj: 563-03-0202/01-2008-13 od 24. rujna 2008. Tim rješenjem potraživanje N. d.d. S. B., utvrđeno pravomoćnom i ovršnom presudom Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu broj: II/P-1624/91-30 od 27. siječnja 1994. i pravomoćnom i ovršnom presudom Općinskog suda u Slavonskom Brodu broj: P-931/02-24 od 2. ožujka 2005. u iznosu 572.253,06 EUR u protuvrijednosti kuna prema srednjem tečaju HNB na dan isplate, sa zateznom kamatom od 1. srpnja 1991. pa do isplate, po stopama koje PBZ Poslovna jedinica S. B. primjenjuje kao ugovorne kamate na obrtna sredstva za dodjelu kredita, utvrđeno je neprocijenjenim u vrijednosti društvenog kapitala u postupku pretvorbe društvenog poduzeća N. p.o. S. B. u dioničko društvo, te se rješenjem prenosi Hrvatskom fondu za privatizaciju Zagreb.

Protiv navedene presude Upravnog suda Republike Hrvatske Državni odvjetnik Republike Hrvatske podnio je zahtjev za zaštitu zakonitosti pobijajući ga zbog pogrešne primjene članka 249. st. 1. točka 1., čl. 250 i čl. 252 Zakona o općem upravnom postupku („Narodne Novine“ broj 53/91, 103/96, dalje: ZOUP/91) te čl. 47. Zakona o privatizaciji

(„Narodne Novine“ broj 21/96, 71/97, 16/98 - vjerodostojno tumačenje, 73/00, dalje: ZOP) s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvati zahtjev i preinači presudu Upravnog suda Republike Hrvatske na način da odbije tužbu N. d.d. S. B..

U zahtjevu se navodi kako je Upravni sud Republike Hrvatske u donošenju pobijane presude pogrešno utvrdio da je rješenje Hrvatskog fonda za privatizaciju doneseno u obnovi postupka u smislu ZOUP/91. Tvrdi da je rješenje doneseno primjenom odredbe čl. 47. ZOP, a ta odredba da je pravilno primijenjena. Prema navedenoj odredbi ako dionice, udjeli, stvari i prava nisu procijenjene u vrijednost društvenog kapitala pravne osobe u pretvorbi, a ne postoje razlozi za obnovu postupka niti prijenos utječe na tehnološku cjelinu, neprocijenjene vrijednosti prenose se na Hrvatski fond za privatizaciju. Propisani uvjeti da su ispunjeni, da nije bilo obnove postupka, pa da su se stekli uvjeti za prijenos. Poništenjem rješenja pogrešno je primijenjeno materijalno pravo.

U odgovoru na zahtjev za zaštitu zakonitosti tužitelj je osporio navode iz zahtjeva.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti se uvažava.

Prema odredbi čl. 21. st. 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ broj: 53/91, 9/92. i 72/92. dalje: ZUS) zahtjev za zaštitu zakonitosti nadležni državni odvjetnik može podnijeti protiv odluke suda ako je tom odlukom povrijeđen zakon, drugi propis ili opći akt. U smislu odredbe čl. 49. st. 1. ZUS Vrhovni sud Republike Hrvatske je ovlašten pobijanu odluku ispitati samo u granicama podnesenog zahtjeva.

Ispitavši pobijanu presudu u granicama podnesenog zahtjeva Vrhovni sud Republike Hrvatske nalazi da je prihvatanjem tužbe Upravni sud Republike Hrvatske zauzeo pogrešno pravno stajalište o pravnoj prirodi pobijane odluke ocjenom da se radi o odluci donesenoj po pravilima za obnovu upravnog postupka. Zbog takvog pak pogrešnog pravnog pristupa Upravni sud Republike Hrvatske propustio je ispitati zakonitost rješenja Fonda u okvirima ostalih navoda iz tužbe.

Temeljno je pravno pitanje za ocjenu osnovanosti tužbe u ovom upravnom sporu kakve odluke, u kojem postupku i u kojim rokovima HFP može donijeti u primjeni odredbe čl. 47. ZOP, te kakva je pravna priroda rješenja Fonda koje je pobijeno tužbom pred Upravnim sudom.

Osporeno rješenje je doneseno po dovršetku postupka privatizacije dionica, udjela, stvari i prava kojima raspolaže Fond na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća („Narodne Novine“, broj: 19/91, 83/92, 94/93, 2/94, i 9/95). Ta privatizacija se provodi na temelju procijenjene vrijednosti temeljnog kapitala (čl. 4. st. 2. ZOP). Postupak se dovršava rješenjem o privatizaciji kojeg donosi Fond, a protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor. Radi se o općem upravnom postupku, a ZOP ne sadrži posebna pravila o obnovi postupka privatizacije, pa se u pogledu obnove postupka primjenjuju opća pravila tada važećeg ZOUP/91, koja se u ovom sporu primjenjuju na temelju odredbe čl. 168. novog Zakona o općem upravnom postupku („Narodne Novine“ broj: 47/09).

U obnovljenom postupku nadležni organ odlučuje rješenjem samo o onoj stvari koja je bila predmetom upravnog postupka dovršenog rješenjem ili zaključkom u rokovima iz čl.

252. ZOUP/91. Odluke koje nadležni organ donosi primjenom odredbe čl. 47. ZOP nisu odluke o stvari koja je bila predmetom upravnog postupka privatizacije okončanog rješenjem, pa se njihova zakonitost ne može u upravnom sporu ispitivati po pravilima za obnovu upravnog postupka kako je to učinjeno pobijanom presudom.

Kako je u uvodu navedeno, prema odredbi čl. 47. ZOP dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednost društvenog kapitala pravne osobe na temelju tog Zakona, prenose se Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. Radi se o posebnom slučaju prijenosa prava vlasništva i drugih prava na temelju zakona s ranijih društvenih poduzeća na Fond, pri čemu se pod pojmom prava podrazumijevaju između ostalih i prava na imovinske tražbine iz obveznih odnosa poduzeća u pretvorbi. Prema pravnom shvaćanju ovoga suda Fond je nadležno upravno tijelo koje u posebnom upravnom postupku, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, rješenjem iz čl. 202. st. 1. ZOUP/91 utvrđuje je su li kumulativno ispunjene pretpostavke propisane čl. 47. ZOP za prijenos navedenih prava: da ne postoje razlozi za obnovu postupka i da neprocijenjeno pravo ne čini tehnološku cjelinu društva. Za donošenje takvog rješenja zakonom nije propisan nikakav rok, pa Fond uvijek može utvrditi da je po zakonu nastupio prijenos prava. To znači da Fond nije prekludiran u ovomu pravu nakon proteka roka od pet godina propisanog čl. 252. ZOUP, jer se na ovaj novi upravni postupak ne odnose odredbe ZOUP o obnovi upravnog postupka.

U ovom sporu utvrđeno je da je Fond po službenoj dužnosti pokrenuo postupak po čl. 47. ZOP. Postupak je dovršen rješenjem u čijem se obrazloženju navodi da potraživanje N. p.o. S. B. prema F. s. H. O. S. B., čiji je pravni slijednik u obveznom odnosu G. S. B., nije spomenuto u dokumentima pretvorbe društvenog poduzeća. U Rješenju Fonda se uz ostalo navodi da pretvorbenom elaboratu ne prileži popis potraživanja društvenog poduzeća po knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1991., na temelju čega je Fond zaključio da potraživanje nije niti vođeno u knjigovodstvu poduzeća, i nije procijenjeno u vrijednost društvenog kapitala. Osobe koje su zastupale poduzeće izjavile su u postupku pretvorbe da je knjigovodstvena vrijednost potraživanja „0“, s time da potraživanje s danom 31. prosinca 1991. nije moglo biti vrednovano kao imovina društva.

Na temelju takvih podataka Fond je rješenjem utvrdio da predmetno potraživanje nije procijenjeno u postupku pretvorbe poduzeća. Donoseći rješenje iz čl. 47. ZOP Fond nije po službenoj dužnosti obnovio postupak nego je u okviru svoje nadležnosti donio novi upravni akt po službenoj dužnosti i radi zaštite javnih interesa po čl. 124. st. 1. ZOUP. Zbog navedenih razloga nije bilo osnove prihvatiti tužbu i poništiti upravni akt primjenom odredaba ZOUP o obnovi upravnog postupka.

Zbog pogrešnog pravnog shvaćanja Upravni sud Republike Hrvatske nije ocijenio navode tužbe da je pobijano rješenje Fonda ništavo prema odredbi čl. 267. st. 1. t. 1., 3. i 6. ZOUP te da je u donošenju rješenja bilo povreda odredaba čl. 4., 5., 7., 8. i 145. ZOUP. Ovo se naročito odnosi na tvrdnje tužitelja o povredama odredaba upravnog postupka nezakonitim odbijanjem izvođenja predloženih dokaza i pogrešne ocjene izvedenih dokaza u pogledu sadržaja pretvorbenog elaborata poduzeća N. p.o. S. B., a s tim u vezi zakonite primjene odredbe čl. 47. ZOP.

Pri tome valja napomenuti da je priroda rješenja Fonda deklaratorna, jer se njime sadržajno utvrđuje cesija tražbine koja je nastupila po samom Zakonu temeljem čl. 47. ZOP.

Zato je zahtjev Državnog odvjetnika Republike Hrvatske uvažen, pobijana presuda Upravnog suda ukinuta i predmet vraćen tom sudu na ponovno odlučivanje o tužbi, sve na temelju čl. 50. st. 2. ZUS.

U Zagrebu, 21. listopada 2009.

Predsjednica vijeća:
Katarina Buljan, mag. iur., v. r.